

Sygn. akt IV U 647/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Agnieszka Walkowiak

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2018r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 9 kwietnia 2018r. znak: (...)

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. M. prawo do emerytury od dnia 15 marca 2018r.;

II. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt IV U 647/18

UZASADNIENIE

Ubezpieczony J. M. w dniu 30 kwietnia 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 9 kwietnia 2018 r., znak (...), którą to pozwany odmówił mu prawa do emerytury. Skarżący wniósł o zamianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury, a nadto o dopuszczenie dowodu z zeznań wskazanych przez niego świadków oraz z kopii dokumentów pozyskanych ze Spółdzielni Pracy i (...) w O..

W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, że w całym okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w R. od dnia 1 października 1976 r. do dnia 31 marca 2005 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę piekarza – piecowego przy wypieku pieczywa. Pozwany niezasadnie przyjął, że nie został udowodniony przez niego 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych, kwestionując przedstawione przez niego dokumenty, które w ocenie pozwanego nie spełniają wymogów zawartych w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm., zwane dalej „rozporządzenie RM z 7 lutego 1983 r.”). W uzupełnieniu stanowiska wskazał zaś, że nie jest w stanie przedłożyć świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w prawidłowej formie, gdyż zakład pracy już nie istnieje.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm., zwana dalej „u.e.r.f.u.s.”), oraz przepisy rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r., pozwany wskazał, że skarżący ukończył wiek 60 lat w dniu 15 marca 2018 r. oraz nie był członkiem

Otwartego Funduszu Emerytalnego. Ponadto pozwany uznał, że ubezpieczony wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W ocenie pozwanego, ubezpieczony nie udowodnił jednak 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w odwołaniu wnioskodawcy J. M., pozwany organ rentowy podniósł, że nie uwzględnił ww. do okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych – okresu zatrudnienia na stanowisku piekarza w Gminnej Spółdzielni (...) w R. w okresie od dnia 1 października 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998r., gdyż powyższy okres nie został udokumentowany w sposób przewidziany przepisami rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. Przedstawione przez skarżącego świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 1 kwietnia 2005 r. nie spełnia bowiem wymogów formalnych zawartych w § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, natomiast zeznania świadków nie stanowią dla organu rentowego dowodu w sprawie.

W ocenie pozwanego, przeprowadzenie dowodu z dokumentacji osobowej skarżącego z ww. okresu zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w R. (w tym zakresie został złożony wniosek dowodowy) pozwoli ustalić stan faktyczny i rozstrzygnąć o charakterze pracy wnioskodawcy w spornym okresie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Skarżący J. M. urodził się w dniu (...), zatem w dniu (...) ukończył 60 lat. W dniu 19 lutego 2018 r. wystąpił on do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury.

Do wniosku dołączył między innymi świadectwo pracy z dnia 1 kwietnia 2005 r. za okres zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w R., w którym wskazano, że w okresie od dnia 1 sierpnia 1973 r. do dnia 30 września 1976 r. skarżący zatrudniony był na stanowisku uczeń – piekarz, zaś od dnia 1 października 1976 r. do dnia 31 marca 2005 r. na stanowisku piekarza i w drugim z wymienionych okresów wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Wraz z powyższym świadectwem skarżący przedłożył pozwanemu świadectwo wykonywanie prac w szczególnych warunkach, którym potwierdzono, że w okresie od dnia 1 października 1976 r. do dnia 31 marca 2005 r. skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku piekarza, wymienionym w wykazie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach dział X, poz. 11, pkt 3 wykazu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 64/83 Zarządu Głównego (...) Związku Spółdzielni Rolniczych (...) z dnia 25 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy w spółdzielczości rolniczej.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony osiągnął 35 letni okres składkowy i nieskładkowy.

(bezsporne, nadto dowód: akta rentowe ZUS: wniosek k. 1-3, świadectwa pracy k. 5-6, 8-11, zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w D. k. 7, decyzja k. 16)

Z dniem 1 sierpnia 1973 r. skarżący został zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...) w R. jako uczeń praktycznej nauki zawodu piekarza. W takim charakterze pracował do dnia 30 września 1976 r. Wówczas pracował na wszystkich stanowiskach pracy związanych z wypiekiem pieczywa. Od dnia 1 października 1976 r. skarżący pracował już jako piekarz. Pracował on na ciastowni i przy piecu. Skarżący wyrabiał ciasto, które później było warzone w kęsy i wkładane do koszyków. Po wyrośnięciu ciasto wkładano do pieca. Przez dwa-trzy dni w tygodniu skarżący pracę świadczył na ciastowni, a w pozostałe dni przy piecu. Przy piecu skarżący za pomocą łopaty wkładał do pieca chleb, przerzucał pieczywo z jednego poziomu pieca na drugi, aby się dopiekło, wyjmował go, przy czym druga osoba musiała wkładać kęsy na łopatę i smarować je wodą, a potem upieczone pieczywo zdejmować z łopaty. Nadto wkładał opał do pieca, wyrzucał również popiół węglowy.

(dowód: wyjaśnienia ubezpieczonego J. M. złożone na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r., zeznania świadków: B. K. i T. W. złożone na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r.– protokół sporządzony w formie skróconej i utrwalony w formie zapisu obrazu i dźwięku k. 48-49v, 51)

W okresie od dnia 24 października 1978 r. do dnia 2 października 1980 r. skarżący odbywał zasadniczą służbę wojskową. W wojsku również był piekarzem, pracował w piekarniach polowych, na poligonach, a jak nie było poligonów, to pracował w cywilnej piekarni.

Po powrocie z wojska skarżący ponownie podjął zatrudnienie w Gminnej Spółdzielni (...) w R., otrzymując angaż na piekarza piecowego. Charakter jego pracy nie zmienił się. Skarżący pracował w systemie zmianowym, z początku były trzy zmiany w godzinach: od 6.00 do 14.00, od 14.00 do 22.00 i od 22.00 do 6.00, a następnie dwie, tj. od 6.00 do 14.00 i od 22.00 do 6.00 rano. W okresie tym nie było wolnych sobót, a praca odbywała się również w niedziele, kiedy to pełniono dyżury, podczas których robiło się zakwas i paliło w piecu oraz ręcznie czyściło piec. Piekarnia była nieduża, panowała w niej wysoka temperatura oraz duże zapylenie szkodliwe dla zdrowia, przez co pracownicy uprawnieni byli do specjalnych dodatków.

Na jednej zmianie pracowało dwóch piekarzy piecowych, którzy wzajemnie pomagali sobie. Piec do pieczywa był węglowy, służył jedynie do wypieku pieczywa na trzonie tzn. bez blaszek, ale też można było piec bułki na blachach. Odbiór pieczywa z pieca był tylko ręczny. Maszyna była tylko do ciast, do ich wyrobienia, a pozostałe prace odbywały się ręczne - od narabiania po pieczenie. Skarżący tak jak w pierwszym okresie zatrudnienia pracował przy piecu, podkładał węgiel, wybierał popiół, wyjmował i wsadzał chleb operując łopatą, później wyrzucał pieczywo na wózki. Podczas wypieku chleba skarżący pomagał innym pracownikom narabiać chleb w kosze. W takim charakterze skarżący pracował do końca zatrudnienia, tj. do 30 marca 2005r.

(dowód: wyjaśnienia ubezpieczonego J. M. złożone na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r., zeznania świadków: B. K. i T. W. złożone na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r.– protokół sporządzony w formie skróconej i utrwalony w formie zapisu obrazu i dźwięku k. 48-49v, 51; nadto dowód: książeczka wojskowa okazana przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r., a nadto kserokopia k.4 akt rentowych ZUS dotyczących ustalenia kapitału początkowego, umowa o pracę k. 4, 17, zaświadczenie k. 6, umowa o naukę zawodu k. 13-15, świadectwo pracy k.5, świadectwo wykonywania prac w szczególnym charakterze k.6 – akta osobowe koperta k. 30)

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2018r. pozwany odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wskazując, że skarżący co prawda ukończył wiek 60 lat, nie przystąpił do OFE, zaś na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał wymaganych staż ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, jednakże nie wykazał on przesłanki co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach. Przedłożone świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie spełnia wymogów zawartych w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., gdyż zakład pracy nie powołał się na ww. rozporządzenie i nie wskazał rodzaju prac ściśle według wykazu, działu i pozycji ww. rozporządzenia.

(bezsporne – dowód: akta rentowe ZUS k.16)

Z powyższymi decyzją nie zgodził się ubezpieczony, wnosząc odwołanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została podważona przez żadną ze stron. Stan faktyczny został również ustalony na podstawie zeznań ubezpieczonego J. M. oraz zeznań świadków B. K. i T. W. złożonych na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2018 r.– , które Sąd uznał za wiarygodne, gdyż są spójne, rzeczowe oraz wzajemnie się uzupełniają, nadto znajdują odzwierciedlenie w dokumentach urzędowych.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego J. M. jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie. Na wstępie należy przybliżyć przepisy prawa, które mają zastosowanie w niniejszej sprawie, co pozwoli następnie omówić tylko okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 184 u.e.r.f.u.s. ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli, po

pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz, po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. w niniejszej sprawie wynoszący 25 lat. Przy tym emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl zaś § 4 rozporządzenia RM z 7 lutego 1983 r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Natomiast § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia stanowi, że okresy pracy m.in. w warunkach szczególnych stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w odpowiednim świadectwie. Wskazać jednak należy, że świadectwo takie bądź jego brak nie jest jednak bezwzględną przesłanką ani do zaliczenia, ani do niezaliczenia danej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie ma zawsze fakt rzeczywistego wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale, tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt III AUa 380/12, LEX nr 1223478; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 sierpnia 2012 r., sygn. akt III AUa 374/12, LEX nr 1217658).

W sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie charakteru pracy także w oparciu o inne dowody niż świadectwo z zakładu pracy, nawet jeśli pracownik go nie posiada, bądź przedkłada świadectwo nieodpowiadające określonej w przepisie formie. Takie stanowisko zaprezentował Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., sygn. akt III UZP 5/85 (LEX nr 14635), stwierdzając, że w postępowaniu odwoławczym w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaze, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne jedynie w postępowaniu przed organem rentowym.

Należy również wskazać, że stwierdzenie (bądź nie) przez zakład pracy okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych nie ma charakteru wiążącego i podlega kontroli sądu. Świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz zwykle świadectwa pracy nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwa traktuje się w postępowaniu sądowym, jako dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., które stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno, co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że ubezpieczony bezspornie ukończył 60 lat, nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz udowodnił na dzień 1 stycznia 1999r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Spór ograniczał się zatem do tego, czy ubezpieczony legitymuje się stażem 15 lat pracy

w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r., przy czym pozwany nie uwzględnił żadnego okresu zatrudnienia skarżącego jako takiej pracy.

Pozwany odmówił uwzględnienia okresu zatrudnienia skarżącego w Gminnej Spółdzielni (...) w R. z uwagi na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach przedłożonego przez wnioskodawcę. W świadectwie tym bowiem nie powołano się na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W tym miejscu należy podkreślić, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem cywilnym, które cechuje się kontrydiktoryjnością. Oznacza to, iż strony wywodzące z określonych faktów skutki prawne obowiązane są te fakty udowodnić (art. 232 k.p.c.). Strona zobowiązana przez Sąd do zgłoszenia twierdzeń i złożenia dowodów na ich poparcie, która takiego zobowiązania nie wykonuje, godzi się z rozstrzygnięciem mającym u podstawy orzekania tylko te dowody, które znajdowały się w dyspozycji Sądu. Sąd prowadzi postępowanie w takim zakresie, w jakim zostanie ono zainicjowane przez strony. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), w niniejszej sprawie na ubezpieczonym.

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na jednoznaczne przyjęcie, że skarżący legitymuje się stażem 15 lat pracy w warunkach szczególnych przed 1999 r., gdyż za taką pracę należy uznać okres jego zatrudnienia od momentu podjęcia przez niego pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w R. na stanowisku piekarza piecowego, tj. od 1 października 1976 r. do 31 grudnia 1998 r.

Twierdzenia skarżącego o wykonywaniu w powyższym okresie stale i pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku piekarza piecowego znalazły pełne odzwierciedlenie zarówno w dokumentacji osobowej nadesłanej przez Spółdzielnię Pracy i (...) w O. (k. 30), jak i w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków – B. K. i T. W., którzy w spornym okresie także świadczyli pracę jako piecowi w tym samym zakładzie pracy. Zeznania te, w ocenie Sądu, były spójne, wzajemnie się uzupełniające oraz złożone w sposób spontaniczny. Świadkowie, pomimo znacznego upływu czasu, w sposób szczegółowy potrafili opisać jakie czynności wykonywał skarżący podczas zatrudnienia w spornym okresie, w jakich warunkach praca się odbywała oraz w jakim systemie pracy i w jakim wymiarze czasu pracy skarżący pracował. Z zeznań tych świadków wynikało jednoznacznie, że skarżący pracował tylko i wyłącznie jako piekarz piecowy a pracę tę świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Podkreślić w tym miejscu należy, że pozwany organ rentowy nie przedstawił żadnych kontrdowodów, które pozwoliłyby na wykreowanie odmiennego stanu faktycznego, zaś sama aktywność procesowa pozwanego ograniczyła się jedynie do złożenia odpowiedzi na odwołanie oraz wniosku o przeprowadzenie dowodu z akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w spornym okresie .

Odnosząc się natomiast do podstawy prawnej ze świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę wnioskodawcy, należy wyjaśnić, że skoro art. 184 ust. 1 u.e.r.f.u.s. odwołuje się do przepisów dotychczasowych, to obowiązujące w tym zakresie i przywoływane już kilkakrotnie rozporządzenie RM z dnia 7 lutego 1983 r., wydane zostało w oparciu o delegację z art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z późn. zm.), w którym Radzie Ministrów powierzono w szczególności określenie rodzaju prac lub stanowisk pracy oraz warunków, na podstawie których osobom m.in. zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury w niższym wieku. Wprawdzie wobec tego za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników stale zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 53 ust. 2 tej samej ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. i tożsama regulacja w obecnie obowiązującym art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej), jednak jednocześnie tylko tych pracowników, którzy wykonują rodzaj prac lub zajmują stanowiska pracy określone w przywołanym wyżej rozporządzeniu RM z dnia 7 lutego 1983 r. w wykazie A, stanowiącym załącznik do wspomnianego rozporządzenia, w dziale X „W rolnictwie i przemyśle rolno - spożywcym” wymienia się pod poz. 11 prace przy wypieku pieczywa. Natomiast przepisy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno – porządkujący, uściślający. Taki wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach – w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. nie wymienia

się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym, np. prace przy wypieku pieczywa. Innymi słowy, zarządzenia resortowe mogą mieć znaczenie jedynie w sferze dowodowej. Z faktu, że właściwy minister, kierownik urzędu centralnego czy centralny związek spółdzielczy w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie może – w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych – stanowić negatywną przesłankę dowodową.

Wskazać zresztą należy, iż w załączniku nr 1 do uchwały nr 64/83 Zarządu Głównego (...) Związku Spółdzielni Rolniczych (...) z dnia 25 lipca 1983 r. w dziale X rolnictwo i przemysł rolno – spożywczy, pod pozycją 11 – prace przy wypieku pieczywa, wymienione jest stanowisko piekarza. Stanowisko to jest przykładowo także ujęte w załączniku A stanowiącym do uchwały nr 38 Zarządu (...) Związku Spółdzielni (...) z dnia 11 lipca 1983 r., w dziale X – rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy, pod pozycją 11 – prace przy wypieku pieczywa, co wskazywałoby na niemożliwość wykluczenia a priori pracy piekarza jako pracy w szczególnych warunkach. Taka kwalifikacja pracy piekarza w tych jednostkach wynika niewątpliwie z występujących w trakcie jej wykonywania uciążliwości (w szczególności w małych i niezmechanizowanych piekarniach) związanych z niekorzystnymi warunkami mikroklimatycznymi (temperatura na stanowisku pracy), znacznym zakresem ciężkich fizycznych prac ręcznych, pracą wielozmianową, w tym nocną, zapyleniem z powodu pyłów pochodzenia organicznego, głównie mąki.

W konsekwencji Sąd nie miał żadnych wątpliwości, że skarżący w okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w R. stale i w pełnym wymiarze czasu świadczył pracę w warunkach szczególnych – na stanowisku piekarza – przez okres znacznie przekraczający wymagane przepisami prawa 15 lat.

W związku z powyższym na mocy art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zaskarżona decyzja podlegała zmianie przez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury od dnia 15 marca 2018 r., tj. od dnia osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku 60 lat. Dopiero we wskazanym dniu ubezpieczony spełnił wszystkie niezbędne przesłanki przyznania wnioskowanego prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (pkt I. wyroku).

Sąd doszedł do przekonania, że wątpliwości organu rentowego co do przyznania wnioskowanego świadczenia były uzasadnione. Zostały one rozwiane dopiero w wyniku przeprowadzonego przed Sądem postępowania dowodowego. Z tego też względu na mocy art. 118 ust. 1a u.e.r.f.u.s. Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II wyroku).